

MRF 2021.234

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 10. september 2021, j.nr. 18/05569

Afgørelse om at fastholde en registrering af beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3 stadfæstet, bl.a. fordi arealerne i en længere årrække både før og efter naturbeskyttelseslovens ikrafttræden var blevet drevet ekstensivt med græsning.

Assens Kommune traf i maj 2017 afgørelse om at fastholde registreringen af to nærmere angivne områder på E's ejendommen som beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4. Der blev samtidig varslet påbud om fysisk reetablering af de beskyttede arealer ved at fjerne hegn, grisehold samt læskur og ved at ophøre med afbrænding. De to områder omfattede delarealerne 3b, 4b og 4c. Delareal 3b udgjorde ca. 1.300 m² og indgik i en overdrevsregistrering, der dækkede ca. 0,5 ha. Delareal 4b udgjorde ca. 3.800 m² og delareal 4c ca. 150 m², og begge disse arealer indgik i en overdrevsregistrering, der dækkede ca. 3 ha. Afgørelsen blev påklaget af E, der bl.a. anførte, at de tre delarealer, ikke opfyldte kriterierne for at være beskyttet overdrev, da delarealerne løbende havde været omlagt og indgået i markdriften. Hertil kom, at delareal 4b bl.a. i 2007 var blevet besigtiget af Fyns Amt, hvor de registrerede arter indikerede, at der var sået kulturgræsser på arealet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte vurderingen af, at arealerne opfyldte kriterierne for at være beskyttet overdrev. Nævnet lagde herved vægt på, at der i forbindelse med adskillige besigtigelser i perioden 1997-2010 var konstateret overdrevsvegetation på arealerne, hvoraf en betydelig del af de registrerede plantearter var angivet som naturtypiske arter i DCE's registreringskemaer vedrørende overdrev. I forhold til de registrerede kulturgræsser ved besigtigelsen af areal 4b i 2007 bemærkede nævnet, at der ved besigtigelsen blev registreret over 100 plantearter på arealet, og at amtet på baggrund heraf betegnede naturtypen som et overdrev. Nævnet fandt dels, at en betydelig del

af de registrerede arter var typiske for biologiske overdrev, dels at en relativt begrænset del af arterne, herunder visse kulturgræsser, indikerede en vis naturforringende kulturpåvirkning af overdrevet. Nævnet vurderede imidlertid, at forekomsten af enkelte arter af kulturgræsser ikke medførte, at arealet i 2017 ikke havde karakter af beskyttet overdrev. Nævnet fandt endvidere, at delarealerne i en længere årrække op til naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992 og efterfølgende frem til 2016 generelt var blevet drevet ekstensivt med græsning/slæt eller uden egentlig drift. Det bemærkedes, at det forhold, at der jævnligt var sket græsning/taget slæt på de omhandlede arealer, netop fremmede udviklingen af overdrevets flora og fauna. Nævnet fandt herudover ikke, at areal 4b og 4c havde været omlagt ad flere omgange i perioden 1992-2016, da arealerne på luftfotos fra denne periode generelt fremstod uden dyrkningsspor og som naturarealer, da de bl.a. havde større farvevariation end de omkringliggende dyrkede marker. Nævnet fandt i øvrigt, at størrelseskriteriet for de tre arealer var opfyldt, da areal 4c i sig selv oversteg 2.500 m², og da arealerne 3b og 4c, som hver for sig var mindre end 2.500 m², lå i sammenhæng med beskyttet overdrev, hvorved det samlede areal af beskyttet natur var over 2.500 m² som påkrævet efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2. Endelig fandt nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at afbrænding og udsætning af frilandsgrise i beskyttede arealer udgjorde dispensationsskrævende ændringer, og da der ikke var meddelt dispensation hertil, var der tale om ulovlige forhold. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter afgørelsen.

Stadfæstelse af registrering af beskyttet overdrev i Assens Kommune

18/05569

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4, jf. 78, stk. 1, 1. pkt.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Assens Kommunes afgørelse af 4. maj 2017 om registrering af beskyttet overdrev på matr. nr. [F1], Jordløse By, Jordløse, tilhørende [A1], 5683 Haarby.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 23. maj 2017 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at tre nærmere angivne delarealer (benævnt 3b, 4b og 4c) på matr. nr. [F1], Jordløse By, Jordløse, ikke opfylder kriterierne for at være beskyttet overdrev, da delarealerne løbende har været omlagt og er domineret af kulturgræsser.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen og området

De tre omtvistede delarealer (herefter benævnt 3b, 4b og 4c, jf. klagen) ligger ca. 3 km øst for Haarby på matr. [F1], Jordløse By, Jordløse i Assens Kommune. Det fremgår af Danmarks Miljøportal, at arealerne indgår i registreringer af overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.[4]

Delareal 3b dækker ca. 1.300 m² og indgår i en overdrevsregistrering, der dækker ca. 0,5 ha. Delareal 4b dækker ca. 3.800 m² og delareal 4c ca. 150 m². De to sidstnævnte delarealer indgår i en overdrevsregistrering, der dækker ca. 3 ha på matriklerne [F2], [F1] og [F3], Jordløse By, Jordløse. Ud over de omhandlede arealer forekommer der således en del andre overdrevsregistreringer i nærområdet.

Områdets terræn er relativt bakket og det fremgår af topografisk kort, at de omhandlede delarealer er en del af Vedås Banke. Andre bakker i nærområdet er navngivet Brunbjerg, Sandbjerg, Galgebjerg, Korsbjerg mv.

De tre delarealer er langstrakte nord-syd. I forbindelse med delareal 3b forekommer en bakketop i den sydlige del, og terrænfaldet er primært mod nord. Delareal 4b har karakter af en slugt med terrænfald mod nord, og delareal 4c har fladt terræn. Videre fremgår af Danmarks Miljøportal, at områdets jordbundstype er smeltevandssand.[5]

2.2 Naturforhold

Det fremgår af Danmarks Miljøportal, at Assens Kommune den 2. august 2010 besigtigede det 0,5 ha store registrerede overdrevsareal, hvori delareal 3b indgår, og på den baggrund betegnede arealet som beskyttet overdrev. Kommunen anførte, at overdrevet var surt, og at vegetationen ved besigtigelsen flere steder var domineret af højt voksende kvik og draphavre. Der skete ikke græsning/høslæt. Der blev registreret 60 plantearter, herunder 13 stjernearter og 17 problemarter. Naturtilstanden var estimeret til moderat. Besigtigelsen skete med intensiv grundighed.

Det 0,5 ha store registrerede overdrevsareal blev også besigtiget af Miljøstyrelsen den 23. september 2005, hvor arealet blev betegnet som et surt overdrev.[6] Der skete græsning/høslæt, og der var ikke tydelige påvirkninger af landbrugsdrift (gødskning, sprøjteskader mv.). Der blev registreret 26 plantearter, herunder 11 stjernearter og 2 problemarter. Naturtilstanden var god. Arealet blev også besigtiget af Fyns Amt den 10. juli 1997, hvor arealet ligeledes blev betegnet som et surt overdrev.[7]

Assens Kommune besigtigede det ca. 3 ha store registrerede overdrevsareal, hvori delareal 4b og 4c indgår, den 2. august 2010, og betegnede arealet som beskyttet overdrev.[8] Kommunen anførte, at overdrevet var surt, og en mindre del bar præg af tidligere opdyrkning, bl.a. i form

af gamle kørespor. Der skete ikke græsning/høslæt Af de positive naturtypekarakteristiske strukturer forekom kun "store fritliggende sten, evt. højryggede agre" og "urterig vegetation med mange rosetplanter" som spredt. Af de negative naturtypekarakteristiske strukturer forekom kun "kørespor, evt. tegn på gødningsudbringning" som spredt. Tilgroning - herunder i gyvel - var en trussel mod naturtilstanden. Der blev registreret 85 plantearter, herunder 22 stjernearter, 4 indikatorarter og 18 problemarter. Naturtilstanden var estimeret til moderat. Besigtigelsen skete med intensiv grundighed.

Det ca. 3 ha store registrerede overdrevsareal blev også besigtiget af Fyns Amt den 26. februar 2007, hvor amtet betegnede arealet som overdrev på baggrund af opvækst af mere end 100 plantearter.[9]

2.3 Den påklagede afgørelse

Assens Kommune har den 4. maj 2017 efter forespørgsel herom fra klager fastholdt registreringen af to nærmere angivne områder på matr. nr. [F1] Jordløse By, Jordløse, som beskyttet overdrev i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4. Der er samtidig varslet et påbud om fysisk retablering af de beskyttede arealer ved at fjerne hegn, grisehold samt læskur og at ophøre med afbrænding.

Delarealerne 3b, 4b og 4 c indgår i de to områder.

Det fremgår af afgørelsen, at Assens Kommune har besigtiget de beskyttede arealer den 4. april 2017, hvor det blev konstateret, at der var udsat frilandsgrise på en indhegnet del af overdrevet. Griseholdet har ifølge kommunen medført, at store dele af overdrevet er rodet op og fremstår uden vegetation. Andre steder var vegetationen blevet afbrændt.

Assens Kommune har med henvisning til tilgængelige luftfotos samt en planteliste fra besigtigelsen i 2010 vurderet, at begge områder er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har herved lagt vægt på, at der er registreret en række karakteristiske arter for overdrev, herunder blåhat, græsbladet faldstjerne, vellugtende gulaks, håret høgeurt, liden klokke, hare-kløver, almindelig kongepen, almindelig pimpinelle, knold-ranunkel, knold-rottehale, rødknæ, gul snerre, sand-star og humle-sneglebæl. Derudover har kommunen lagt vægt på, at arealet på luftfotos fremstår udyrket med græs i en længere årrække.

Assens Kommune har i afgørelsen anmodet klager om at komme med bemærkninger til det varslede påbud om fysisk retablering og om evt. at ansøge om lovliggørende dispensation til de konstaterede forhold.

2.4 Klagens indhold

Klager er ikke enig i, at hele det registrerede areal er beskyttet natur, idet tre delarealer (benævnt 3b, 4b og 4c) på matr. nr. [F1] Jordløse By, Jordløse efter klagers opfattelse ikke fremstår som overdrev på luftfoto fra 1992, ligesom de ikke efterfølgende har kunnet "vokse sig ind i" beskyttelsen. Klager er enig i, at de øvrige dele af registreringen på matr. nr. [F2], [F1] og [F3] Jordløse By, Jordløse er beskyttet natur.

Klager har til støtte for sin påstand anført, at delarealerne 3b og 4c har været omlagt jævnlige og indgået i markdrift, hvorfor driftshistorien taler imod, at der skulle være tale om beskyttet overdrev. På luftfotos fra 1960'erne og 1970'erne fremstår de omtvistede delarealer tydeligt som marker i omdrift. Klager har desuden med henvisning til luftfotos i perioden 1995-2014 anført, at arealerne fremstår med ensartet grøn farve, som indikerer, at der er tale om en græsmark i omdrift med kulturgræsser. Det er tydeligt på luftfoto fra 2002, at der er sket omlægning af delarealerne 4b og 4c. I perioden 2004-2014 er delarealerne 3b og 4b blevet drevet med afgræsning og/eller slet, mens 4c blev omlagt ofte. I 2016 blev delarealet 4b omlagt, idet der er sået nyt græs.

Videre har klager anført, at delareal 4b er besigtiget af det daværende Fyns Amt i 2007 og af Assens Kommune i 2010. De i 2007 registrerede arter indikerer ifølge klager, at der er sået kulturgræsser på arealet, herunder alm. kvik, alm. rajgræs og alm. rapgræs. Det er i forbindelse med besigtigelsen vurderet, at 1-10 % af det besigtigede område (3 ha i alt) er tydeligt præget af landbrugsdrift, hvilket stemmer overens med størrelsen på delareal 4b, som dækker ca. 0,3 ha. På tidspunktet for besigtigelserne i 2007 og 2010 blev delareal 4b drevet på samme måde som resten af det besigtigede areal, hvorfor der muligvis ikke er taget højde for, at delareal 4b botanisk set er anderledes end de øvrige overdrevsarealer.

2.5 Assens Kommunes bemærkninger til klagen

Assens Kommune har i bemærkninger af 13. juni 2017 til den indgivne klage kommenteret på de i klagen fremhævede luftfotos.

På baggrund af luftfotos fra 1960'erne og 1970'erne har Assens Kommune vurderet, at de omtvistede arealer afviger fra de omkringliggende dyrkede marker ved at være ujævne i farverne uden spor efter jordbearbejdning. Der er kommunens vurdering, at arealerne på disse fotos fremstår udyrket med græs-/urtevegetation. Luftfoto fra 1992 viser ifølge kommunen, at delarealerne 4b og 4c indgår i en større indhegning og at de afgræsses, hvorfor de fremstår anderledes/mere ensartet end det øvrige overdrev, hvor græsset er højere. På luftfoto fra 1995 og 1999 fremstår arealerne udyrket med græs-/urtevegetation uden spor (striber efter jordbearbejdning) bortset fra delareal 4c, hvor der i 1999 ses striber efter jordbearbejdning. Den mørkere farve på arealerne i 2002 kan efter kommunens opfattelse skyldes, at arealerne er blevet gødsket.

Assens Kommune har vurderet, at det i klagen benævnte delareal 4b har henligget udyrket i mindst 15 år frem til 1992, og at delareaerne 3b og 4c har henligget udyrket i mindst 20 år frem til 1992. Fra 1992 er arealerne generelt udyrkede indtil 2016, hvor der ses spor efter harvning af delareal 4b.

I forhold til de tidligere besigtigelser af det omhandlede areal har kommunen bemærket, at delareal 3b er besigtiget første gang i 1997, hvor der blev fundet overdrevsvegetation, herunder bakke-nellike, gul snerre, rødknæ, sandskæg, almindelig stedmoderblomst, håret høgeurt, vellugtende gulaks og tidlig dværgbunke. Ved besigtigelsen af bl.a. delareal 4b i 2007 blev der foruden de af klager fremhævede kulturgræsser fundet karakteristiske overdrevsarter, herunder almindelig pimpinelle, bakke-nellike, bakketidsel, blåhat, blåmunke, bredbladet timian, engelskgræs, eng-havre, gul snerre, hedelyng, knold rottehale, liden klokke, mark-frytle, nikkende kobjælde, rundbælg, smuk perikon, stor knopurt og sølv potentil. De nævnte overdrevsarter kan ifølge kommunen godt vokse sammen med græsser som alm. kvik, rajgræs og rapgræs uden at der er sket en omlægning af arealet med kulturgræsser.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af biologiske overdrev, når det alene eller sammen med andre beskyttede naturtyper udgør mere end 2.500 m².

Kriterierne for beskyttelse af natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår af registreringsvejledningen[10] og vejledningen om beskyttet natur.[11]

Biologiske overdrev findes på veldrænede, vedvarende tørbundsarealer med lysåben urtevegetation uden anden kulturpåvirkning end græsning eller slåning. Overdrev findes ofte på stærkt kuperede arealer som skrænter langs kysten eller langs ådale. De kan dog også findes på jævnt terræn. Såfremt arealet tidligere har været dyrket intensivt, skal den intensive drift – med omlægning og intensiv anvendelse af gødning, pesticider og evt. kalkning – være opgivet i en længere årrække for, at der kan være udviklet et biologisk overdrev.

Vegetationen på et overdrev er i reglen tæt og danner en sammenhængende grønsvær. Der er mange typiske blomsterplanter og græsser, og forekomsten af arter er i høj grad afhængig af jordbunden og den geografiske placering. Et biologisk overdrev kan således rumme mange typiske arter, eller være domineret af enkelte typiske overdrevsarter. Der kan endvidere findes et naturligt islæt af træer og buske, som tåler nogen græsning, f.eks. tjørn og rose.

Det, der bl.a. er afgørende for, om et areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er, hvorvidt der har udviklet sig et dyre- og planteliv karakteristisk for beskyttet natur.

På grund af den naturlige dynamik kan arealer over en årrække "vokse" sig henholdsvis ind eller ud af § 3-beskyttelsen. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter de arealer, der til enhver tid opfylder lovens kriterier for at være en beskyttet naturtype.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Assens Kommunes vurdering af, at de i sagen omtvistede delarealer (3b, 4b og 4c) opfylder kriterierne for at være beskyttet overdrev. Nævnet har herved lagt vægt på, at der i forbindelse med adskillige besigtigelser i perioden 1997-2010 er konstateret overdrevsvegetation på arealerne, hvoraf en betydelig del af de registrerede plantearter er angivet som naturtypiske arter i DCE's registreringskemaer vedrørende overdrev.

I forhold til det af klager anførte om, at der ved Fyns Amts besigtigelse af areal 4b i 2007 er registreret kulturgræsser, bemærker nævnet, at der ved besigtigelsen blev registreret over 100 plantearter på arealet, og at amtet på baggrund heraf betegnede naturtypen som et overdrev. Nævnet finder, dels at en betydelig del af de registrerede arter er typiske for biologiske overdrev, herunder smalbladet høgeurt, hedelyng, stor knopurt, mark-krageklo, almindelig pimpinelle, knold-rottehale, rundbælg, gul snerre, sand-star, bredbladet timian og hunde-viol, dels at en relativt begrænset del af arterne, herunder visse kulturgræsser, indikerer en vis naturforringende kulturpåvirkning af overdrevet. Nævnet vurderer, at forekomsten af enkelte arter af kulturgræsser på arealet i 2007 ikke medfører, at arealet i 2017 ikke har karakter af beskyttet overdrev.

Nævnet vurderer, at arealernes status som beskyttet overdrev understøttes af, at de har en beliggenhed og en jordbundstype, der er typisk for visse typer af overdrev (skrånende sandjorde).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er på baggrund af en gennemgang/tolkning af luftfotos fra perioden 1968-2017 i det væsentlige enig i Assens Kommunes vurdering af arealernes driftshistorik. Nævnet vurderer således, at de tre omtvistede delarealer i en længere årrække op til naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992 og efterfølgende frem til 2016 generelt blev drevet ekstensivt med græsning/slæt eller uden egentlig drift.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker til det af klager oplyste om, at der jævnligt er sket græsning/taget slæt på de omhandlede arealer, at denne drift netop fremmer udviklingen af overdrevets flora og fauna.

Nævnet kan ikke tiltræde det i klagen anførte om, at areal 4b og 4c har været omlagt ad flere omgange i perioden 1992-2016, da arealerne på luftfotos fra denne periode generelt fremstår uden dyrkningsspor, herunder pløjestriber. Videre fremstår arealerne generelt som naturarealer, da de bl.a. har større farvevariation end de omkringliggende, dyrkede marker. Den mørkere farve på arealerne kan muligvis skyldes en vis gødskning. Nævnet kan heller ikke tiltræde klagers vurdering af, at areal 3b fremstår omlagt/opdyrket på luftfoto fra 1992.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at størrelseskriteriet for de tre arealer er opfyldt, da arealerne 3b og 4c, som hver for sig er mindre end 2.500 m², ligger i sammenhæng (mosaik) med beskyttet overdrev, hvorved det samlede areal af beskyttet natur er over 2.500 m² som påkrævet efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2. Areal 4c opfylder i sig selv størrelseskriteriet.

Endelig har Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke bemærkninger til kommunens vurdering af, at afbrænding af og udsætning af frilandsgrise i beskyttede arealer udgør dispensationskrævende ændringer. Da der ikke er meddelt dispensation hertil, må det aktuelt anses for ulovlige forhold.

Der er ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, som kan føre til en tilsidesættelse af den påklagede afgørelse.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Assens Kommunes afgørelse af 4. maj 2017 om registrering af beskyttet overdrev på matr. nr. [F1], Jordløse By, Jordløse, tilhørende [A1], 5683 Haarby.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Arealinfo, <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution> (<https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>).

[5] Jf. GEUS, 1:25.000.

[6] Styrelsens besigtigelsesnotat ses her; [Danmarks Miljøportal \(miljoeportal.dk\)](https://naturereport.miljoeportal.dk/428187) (<https://naturereport.miljoeportal.dk/428187>).

[7] Amtets besigtigelsesnotat ses her; [Danmarks Miljøportal \(miljoeportal.dk\)](https://naturereport.miljoeportal.dk/180320) (<https://naturereport.miljoeportal.dk/180320>).

[8] Kommunens besigtigelsesnotat ses her; [Danmarks Miljøportal \(miljoportal.dk\)](https://naturereport.miljoportal.dk/522766)
(<https://naturereport.miljoportal.dk/522766>).

[9] Amtets besigtigelsesnotat ses her; [Danmarks Miljøportal \(miljoportal.dk\)](https://naturereport.miljoportal.dk/180319)
(<https://naturereport.miljoportal.dk/180319>).

[10] Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, 1993, https://mst.dk/media/113519/vejled_1_.pdf
(https://mst.dk/media/113519/vejled_1_.pdf).

[11] Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper, Miljøstyrelsen, december 2019; <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/12/978-87-7038-139-0.pdf>
(<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/12/978-87-7038-139-0.pdf>).

Sag:

18/05569

Dato:10. september
2021.**Emner:**

NBL - beskyttede ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljo-og-foedevareklagenavnet/>) •
Nævneshus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)